

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาเพื่อการศึกษาปัญหาการบริหาร โรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา และพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดบางไช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินการดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหาร โรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดบางไช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

- 1.1 กำหนดปัญหาและขอบเขตของปัญหา
- 1.2 ศึกษา ทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.3 กำหนดกรอบความคิด
- 1.4 กำหนดตัวแปร ประชากร การเลือกกลุ่มตัวอย่าง และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- 1.5 สร้างและพัฒนาแบบสอบถาม
- 1.6 เก็บข้อมูลจากประชากร
- 1.7 สรุปปัญหาการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบเพื่อแก้ปัญหา การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดบางไช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

- 2.1 นำผลการวิเคราะห์ปัญหาเข้าสู่ที่ประชุมการสนทนากลุ่ม โดยมีปัญหา 2 ระดับ คือ
- 2.2.1 ปัญหาระดับน้อย ให้การดำรงรักษา
- 2.2.2 ปัญหาระดับมาก ให้มีการพัฒนาปรับปรุง
- 2.2 จัดประชุมสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญ ในวันที่ 18 ธันวาคม 2548 เวลา 10.30 น. ณ ห้องประชุมศรีนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เพื่อแสดงความคิดเห็นและวิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน
- 2.3 ประมวลผลข้อมูลสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดบางไช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1
- 2.4 เขียนรายงานการวิจัยตามลำดับ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือประชากรในชุมชนที่อยู่ในเขตบริการของโรงเรียนวัดบางไช จำนวน 30 คน ประกอบด้วย

- บุคลากรสถานศึกษา
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- คณะกรรมการที่ปรึกษา
- คณะกรรมการสถานักเรียน

ช่วงที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน จะเป็นผู้ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาด้านสูงสุดในการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดบางไช เพื่อนำมาสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

1. ผู้บริหาร/หรือ หัวหน้างาน วุฒิต่างการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป
2. ศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี
3. ผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และมีคุณวุฒิต่างการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จากคุณสมบัติดังกล่าวได้แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ดังนี้

1. นายเพชรรัตน์ นิมพันธ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1
2. นายตรีพัฒน์ เงินบำรุง ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1
3. นายวิรัตน์ เกิดเกาะ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
4. นายสมกิจ บุญผ่อง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดบ้านลาด อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์
5. นายระวุฒิ แก้วตระกูล ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดมหาโพธิ์เหนือ อำเภอเก้าเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์
6. นายศักดิ์ดา นรเทพ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดพิศุลงาม อำเภอมนोरมย์ จังหวัด ชัยนาท
7. นายไพโรจน์ โพธิ์หวิ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดศรีมณีวรรณ อำเภอ มโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดบางไช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม โดยครอบคลุมภารกิจของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ตามแนวมาตรฐานที่ 14 คือ สถานศึกษา ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ดังนี้

- 1.1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
- 1.2 ปัญหาการบริหารงานงบประมาณ
- 1.3 ปัญหาการบริหารงานบุคลากร
- 1.4 ปัญหาการบริหารงานทั่วไป

โดยลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่าแบบ 4 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้ (สำราญ มีแจ้ง. 2544:37)

คะแนน 4 มีความหมายว่า	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
คะแนน 3 มีความหมายว่า	มีปัญหาในระดับมาก
คะแนน 2 มีความหมายว่า	มีปัญหาในระดับน้อย
คะแนน 1 มีความหมายว่า	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดบางไช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เครื่องมือ คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ช่วงที่ 1 การศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนวัดบางไช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 คือ

1. ศึกษาความหมาย หลักการ วัตถุประสงค์และวิธีการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลต่างๆมาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

- 1.1 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานวิชาการ
- 1.2 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานงบประมาณ
- 1.3 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานบุคลากร
- 1.4 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานบริหารทั่วไป

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้านำมากำหนดเป็นนิยามคำศัพท์เฉพาะเชิงปฏิบัติการเพื่อร่างข้อคำถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับคือมากที่สุด มาก น้อยและน้อยที่สุด

1. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าความตรงทุกข้อเกิน 0.67 ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิ คือ

- 2.1 นายฟุ้ง เหล่าชัย   ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1
- 2.2 นายประเสริฐ สุภีรักษ์   ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1
- 2.3 นางกมลมาลย์ แสงธำรงค์   ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากร ในพื้นที่ใกล้เคียงและมีบริบทที่คล้ายคลึงกัน จำนวน 20 คน ที่โรงเรียนวัดตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538:201) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.87

4. นำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจากประชากรจริงของโรงเรียนวัดบางไช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 30 คน

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดบางไช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ดังนี้

1. นำประเด็นของแต่ละด้านที่ได้จัดลำดับและให้ผู้เชี่ยวชาญสรุปแนวความคิดที่จะสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน
2. จัดสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน
3. นำผลมาทำการสังเคราะห์ เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารโรงเรียน

ผู้วิจัยได้ร่างแบบบันทึกการสนทนากลุ่มแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไข

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากประชากร โดยมีขั้นตอนดังนี้

ช่วงที่ 1

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะไปจัดพิมพ์
2. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือประชากร และผู้บังคับบัญชาของประชากรในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเองภายใน 2 สัปดาห์ เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2548

3. ตรวจแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

ช่วงที่ 2

เก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้

เมื่อได้แบบสอบถามปัญหาการบริหาร โรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของชุมชนกลับคืนมา แล้วจะดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยดำเนินการและใช้สถิติ ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนวัดบางไช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต1

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาระดับปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมาย (สำราญ มีแจ้ง.2544:37)

ดังนี้

3.51 – 4.00	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดบางไช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยกระบวนการสนทนากลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย (μ)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University